

The Resolution

Ocak 2020

Sayı

22

YOKSULLUK NAFAKASININ SÜRESİNİN BELİRLLENMESİ

YOKSULLUK NAFAKASININ SÜRESİNİN BELİRLENMESİ

Eşlerin boşanmasının ardından ekonomik olarak destekten yoksun kalmamaları ve tarafların yoksulluğa düşmelerini engellemek amacıyla, birçok hukuk sisteminde yoksulluk nafakası öngörülmüştür. İştirak nafakası, eşlerin boşanmasından sonra velayet kendisinde olmayan eşin çocuğun bakımına katkıda bulunması için öngörülmüşken, yoksulluk nafakası iştirak nafakasından farklı olarak eşlerden birinin ekonomik destekten yoksun kalması nedeniyle yoksulluğa düşmesini engellemek amacını taşımaktadır.

Türk Hukuku'nda yoksulluğa düşecek tarafın kusurlu olmaması şartıyla yoksulluk nafakası istenebilmektedir. Diğer yandan, yoksulluk nafakası, ödemekle yükümlü tutulan tarafın kusurlu olup olmadığına bağlı değildir. Bu nedenle bir ceza niteliği taşımamakta, evlilik birliğinin sonucu olarak kabul edilmektedir. Yoksulluk nafakasının niteliği ve süresi ise Türk Hukuku'nda uzun yıllardır süren tartışmalardandır.

Türk Hukuku'nda daha önceleri yoksulluk nafakası yalnızca 1 yıl için istenebiliyorken; Türk Medeni Kanunu'nun 1988 yılında değişmesi ile yoksulluk nafakasının süresiz olarak istenebilmesi mümkün kılınmıştır. 2012 yılında, Anayasa Mahkemesi nezdinde, kanunda yer alan süresiz ibaresinin eşitlik ilkesine ve dolayısıyla Anayasa'ya aykırı olduğu iddiasıyla maddenin iptali başvurusunda bulunulmuştur. Anayasa Mahkemesi, süresiz yoksulluk nafakasının Anayasa'ya aykırı olmadığı yönünde karar verip başvuruyu reddetmiştir.

Yoksulluk nafakasına süresiz olarak hükmedilmesi halinde hükmedilen nafakanın kesilmesinin şartları olarak; (i) taraflardan birinin ölümü, (ii) nafaka alacaklısının evlenmesi veya (iii) mahkeme kararı ile sona erdirilmesi sayılmıştır. Nafaka alacaklısının fiilen evli gibi yaşaması veya yoksulluk halinin sona ermesi halinde mahkeme tarafından hükmedilen nafakanın kaldırılması da mümkün olmaktadır. Ancak nafaka alacaklılarının, nafakanın devam etmesi adına yeniden evlenmekten çekinmesi sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, fiilen evli gibi yaşama hali olan ve Türk hukukunda tanınmayıp yasal olmayan de facto evliliklere sebebiyet vermektedir. Bu nedenlerle, süresiz olarak hükmedilen yoksulluk nafakasının kaldırılması zor olmakta ve bunun sonucu olarak nafaka borçlusu eş için adeta bir ceza haline gelmekte ve ömür boyu nafaka ile yükümlülüğü devam etmektedir. Nitekim eşlerin evli kaldığı sürenin çok kısa olmasına rağmen nafaka borçlusu eşin uzun yıllarca nafakayla yükümlü olması halinde eşler arasında menfaat dengesinin sağlanamadığı endişesi ortaya çıkmıştır. Bu nedenlerle Türk Hukuku'nda yoksulluk nafakasına tekrardan süreli olarak hükmedilmesi gündeme gelmiştir.

Adalet Bakanlığı ile Çalışma Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı'nın birlikte düzenlediği Nafaka Çalıştayı ile bu konuda çalışmalar devam etmektedir. Yerel mahkemeler ve Yargıtay da son zamanlarda konuya ilişkin olarak yenilikçi kararlara hükmetmektedir. Ankara 5. Aile Mahkemesi tarafından verilen bir örnek kararda, boşanan çiftin yaşlarının genç olması ve nafaka alacaklısı eşin ileride çalışabileceği göz önüne alınarak 2 yıl süre ile nafakaya hükmedilmiştir. Adalet Bakanlığı'nın süreli yoksulluk nafakasını yasalaştırması ve mahkemeler tarafından benzer kararlara hükmedilmesi ihtimali gün geçtikçe artmaktadır.

Yargıtay önceki tarihli kararında yerel mahkemeler tarafından hükmedilen süreli yoksulluk nafakasını içeren kararları bozmakta iken, son dönemde içtihat değişikliğine giderek yoksulluk nafakasına süreli olarak hükmedilebileceği yönünde kararlar verdiği görülmektedir. Ancak, söz konusu bu tartışmaların yakın gelecekte son bulması mümkün gözükmemektedir. Bu nedenle Yargıtay ve Adalet Bakanlığı tarafından görüş ayrılığının sonlandırılması adına çalışma yapılması gerekliliği doğmuştur. Zira yerel mahkemelerin bu konuda karar vermesi zorlaşmakta ve verilen kararlar ile birlik sağlanamamaktadır. Sonuç olarak, Adalet Bakanlığı ile Çalışma Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı'nın birlikte yürüttüğü Nafaka Çalıştayı'nın çalışmaları yakından takip edilmeli ve eşlerin ileride çalışabileceği göz önüne alınarak süresiz yoksulluk nafakasının önüne geçilmelidir.

Teori değil. Cevap.

Gökçe Avukatlık Ortaklığı

Editörler:

Doç. Dr. Ali Paslı
ali.pasli@gokce.av.tr

Cemre Güldal
cemre.guldal@gokce.av.tr

Ahmet Kağan Başkaya
ahmet.baskaya@gokce.av.tr

Hakkımızda

Gökçe Avukatlık Ortaklığı birleşme ve devralma, iş ortaklığı, özel sermaye ve ortak girişim işlemleri, bankacılık ve finans, sermaye piyasaları, sigortacılık, teknoloji, medya, telekom ve internet, e-ticaret, veri koruma, fikri mülkiyet, regülasyon, ticari alacak takipleri, gayrimenkul ve ticari dava alanlarını içeren geniş bir yelpazede hukuki hizmetler sunan İstanbul'da bulunan bir hukuk bürosudur. Hukuki personel ve uzmanlığımız hakkında daha fazla bilgi için www.gokce.av.tr adresinden web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Lütfen bizimle iletişime geçin

contact@gokce.av.tr

0 212 352 88 33

The Resolution yalnızca genel bilgilendirme amacıyla hazırlanıp yayınlanmakta olup hukuki tavsiye içermemekte ya da avukat-müvekkil ilişkisi oluşturmamaktadır. Daha fazla bilgi almak istiyorsanız lütfen Gökçe Avukatlık Ortaklığı ile irtibata geçiniz. The Resolution'da yer alan hiçbir içerik Gökçe Avukatlık Ortaklığı'nın yazılı izni olmaksızın çoğaltılamaz ya da uygun bir şekilde kaynak olarak gösterilmeksizin yayınlanamaz. İçeriğin doğruluğunu sağlamak için gereken tüm çaba gösterilmiş olmasına rağmen, Gökçe Avukatlık Ortaklığı içeriğin doğruluğunu garanti etmemektedir ve burada yer alan bilgilerdeki herhangi bir hata veya söz konusu bilgilere güvenilmiş olması dolayısıyla sorumlu tutulamaz. The Resolution Gökçe Avukatlık Ortaklığı müvekkileri için hazırlanmıştır ve büronun müvekkilleri dışındaki dolaşım olasılığı reklam olarak yorumlanamaz.